

ปณิศา ครองสนั่น 2552: ความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกรในตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ประเดิม จำใจ, Ph.D. 151 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร สภาพพื้นฐานด้านสังคมของเกษตรกร และการเปิดรับข่าวสารด้านความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกร ความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกร ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร สภาพพื้นฐานด้านสังคมของเกษตรกร และการเปิดรับข่าวสารด้านความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกรกับความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกร ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกร กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ เกษตรกรหมู่ 3 ถึง หมู่ 8 ในตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 250 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบความเป็นไปได้ตามพื้นที่ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าไคสแควร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรร้อยละ 50.40 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 54.09 ปี จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการทำนาเฉลี่ย 39.79 ปี เป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ร้อยละ 98.40 โดยเป็นสมาชิกกลุ่มธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมากที่สุด มีรายได้เฉลี่ย 28,421.69 บาท รายจ่ายเฉลี่ย 23,252 บาท จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.80 คน มีการเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานที่อื่นร้อยละ 53.20 มีจำนวนแรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 2.23 คน ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำกิจกรรมหลังฤดูทำนาร้อยละ 34.80 มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรเฉลี่ย 19.14 ไร่ มีหนี้สินเฉลี่ย 83,903 บาท เป็นหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมากที่สุด การเปิดรับข่าวสารด้านความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาได้รับมากที่สุดจากเพื่อนบ้าน โทรทัศน์ และการเข้ารับการอบรม เกษตรกรร้อยละ 55.20 มีความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนา และต้องการอาชีพเสริมด้านพืชคือการปลูกผักอยู่ในระดับมาก ส่วนอาชีพเสริมด้านสัตว์ ด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน และด้านวิชาชีพ มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาเงินทุน การตลาด และแหล่งน้ำ ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการช่วยเหลือในด้าน เงินทุนสำหรับกิจกรรมที่ส่งเสริม แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่เพียงพอ การจัดตลาดพืชผักหมุนเวียน การส่งเสริมอาชีพเสริม และการรวมกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกันหลังฤดูทำนา ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การเป็นสมาชิกกลุ่ม รายได้ จำนวนแรงงานในครอบครัว และการเปิดรับข่าวสารด้านความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาจากสื่อประเภทบุคคลและประเภทมวลชน มีความสัมพันธ์กับความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และ .05

Panida Kongsanan 2009: Farmer's Needs for Supplementary Occupations After Rice Farming in Non Sa-nga Subdistrict, Pathum Rat District, Roi Et Province. Master of Science (Agricultural Extension), Major Field: Agricultural Extension, Department of Agricultural Extension and Communication. Thesis Advisor: Associate Professor Praderm Chumjai, Ph.D. 151 pages.

The objectives of this research were to study the basic socio - economic contexts, and adopting information, farmer's needs for supplementary occupations after rice farming season, the relationship between basic socio - economic contexts, and adopting information with farmer's needs for supplementary occupations after rice farming season, problems and suggestions concerning farmer's needs for supplementary occupations after rice farming season. Samples used for this study was 250 farmers in Non Sa-nga subdistrict, Pathum Rat district, Roi Et province by employing the area probability sampling. The instrument used to gather data was an interview schedule. Statistics to analyze data were percentage, mean, and Chi-square test.

The research results showed that 50.40 % of farmers were female. The average age was 54.09 year and obtained elementary education. The average rice farming experience was 39.79 year. 98.40 % of a membership and most a membership of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. The average income and expenses was 28,421.69 baht and 23,252 baht in order. The average family members were 4.80 persons. 53.20 % of labors emigration to work in other areas. The average number of family labors was 2.23 persons. 34.80 % had no activities after rice farming season. The average cultivation area was 19.14 rais. The average debt was 83,903 baht in the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. Most information acquired from neighbor, television and training. Farmer 55.20% need supplementary occupations after rice farming season and had a high level of needs on vegetables planting. On the other hand, animal husbandry, cottage industry and vocational skills was at low level of needs. The research also showed that most problems of the farmers was lacking of capital support, marketing and water resources, thus it lead to suggestion is capital supporting, water resources for agriculture, marketing management, includes of an arrangement of supplementary occupations activities and let them joint after rice farming season. Hypothesis testing showed that a membership, income, family labors, information acquired from interpersonal media and mass media was related to farmer's needs for supplementary occupations after rice farming season at significant level of .01 and .05